

VAN HET BESTUUR

Hoera, het is weer lente! Of is het net zomer geweest? Door lang aanhoudende droogte en warmte was iedereen: boer, burger en koe, even in de war. Gelukkig heeft het deze week goed geregend en staat het gras er weer mooi groen bij. Het is weer lenteweer en de koeien zijn er blij mee. Vanaf april zijn de koeien op veel bedrijven weer naar buiten gegaan, na een lange winter binnengezeten te hebben. Tijd voor uitbundige vreugdedansjes en "grasknuffelen." Zie voor een leuke impressie deze mooie foto's van Franka Slothouber. Franka heeft een eigen website met veel mooie dierenfoto's: www.dierenrijk.web-log.nl

Oproep

REDACTIERAAD

In de vorige Koevoet hebben wij mensen uitgenodigd om een bijdrage te leveren aan de nieuwsbrief. We hebben al enkele reacties ontvangen, maar kunnen er meer gebruiken: vind jij het leuk om stukjes te schrijven over jouw favoriete landbouwhuisdier, of bijvoorbeeld boeren te interviewen over hun bedrijf, of op internet rond te speuren of er leuke koeiennieuwtjes te vinden zijn? Of kan je heel goed tekenen en wil je kinderkleurplaten of illustraties maken voor in de Koevoet? Meld je dan aan voor de redactieraad. Dat kan bij Meike van Roekel (eindredactie), e-mail: meikevanroekel@hotmail.com

VERDUURZAMING

Boris van Oirschot heeft voor AEK duurzaamheids evaluaties verzameld van alle deelnemende boeren. Hierin laten zij in heldere schema's zien hoe zij bezig zijn met de verduurzaming van hun bedrijf, op welke punten ze vooruitgang boeken en op welke punten ze zich graag verder willen ontwikkelen. Zo kunnen wij inzicht krijgen in de effecten van AEK op de verduurzaming van de bedrijven. Lijkt het jou leuk samen met anderen deze gegevens door te nemen en te analyseren? Meld je dan aan voor de klankbordgroep. Dat kan je doen door te mailen naar: boris@wereldgift.nl

NIEUW ELAN AAN VRIENDEN VAN DE BOERDERIJ

Op de Koevoetdag hebben we onder andere gesproken over Vrienden van de Boerderij. Er is in de huidige vorm niet veel belangstelling voor. Een 'vriend' krijgt een tegoedbon van 30 Euro en de Koevoet nieuwsbrieven. Die vorm draait dus meer om producten dan om de boerderij. In een aantal gevallen is de relatie consumptief, en komt die ook niet verder.

De huidige vorm is de naam niet waard. En dat terwijl de relatie van adoptievrienden in een aantal gevallen doorgroeit van een relatie met de koe, naar boer en boerin en de boerderij als geheel. Er zijn inmiddels adoptievrienden die hebben uitgesproken dat ze zich liever rechtstreeks met de boerderij als geheel willen verbinden dan met de koe. Er is daarom afgesproken dat er een voorstel wordt uitgewerkt om Vrienden van de Boerderij anders in te gaan vullen. De aangepaste vorm is allereerst bedoeld voor

adoptievrienden die zich meer bij de boerderij als geheel betrokken voelen. Maar mogelijk zou de nieuwe vorm ook nieuwe mensen kunnen aantrekken. Een vorm ook die het mogelijk maakt dat tuinders, varkenshouders, fruittelers mee kunnen doen.

We willen graag met een groepje boeren, boerinnen en betrokken vrienden een voorstel uitwerken dat vijf jaar meekan en waarin de samenwerking tussen de vrienden van de boerderij door kan groeien. We willen er twee workshops van 1,5 uur aan besteden, die als basis dienen voor een concreet voorstel aan de boeren en burgers van Nederland. Wie heeft zin om daar aan mee te werken?

Neem contact op met Gerwin Verschuur
gerwin@schepjeleven.nl
06 47456658

AEK NIEUWS

MIJN KOE EN IK

Rubriek over de speciale relatie van adoptievrienden met hun koe

De belevenissen van adoptievriendinnen Han en Wil, bij de geboorte van kalfje Karel

Een aantal jaar geleden zocht Han Bruggeman haar eerste adoptiekoe Karin uit bij Koos en Monique van der Laan in Kamerik. Enthousiast vertelde ze haar vriendin Wil Miechels erover en die besloot kort daarop ook een koe te adopteren. Zo zijn Han en Wil naast gewone vriendinnen nu ook samen adoptievriendinnen. Hieronder een spannend verhaal over de geboorte van Karel, kalfje van Karin.

Een telefoontje uit Kamerik leerde: koe Karin én stier Floris (beiden door Han geadopteerd) krijgen hun eerste kalf. Komen jullie? Dus op naar Kamerik.

Daar stond Karin op een klein wekje dichtbij de Beekhoeve. Ook aan de rand van de wei was waarneembaar dat het kalfje op komst was. Twee kleine voorpooteindjes waren al zichtbaar. En ineens kromde Karin haar rug en loeide –kennelijk heel speciaal: ‘t klonk vast als: “Help me, wat gaat er gebeuren, ik voel me niet goed.” Rosa, die aan de andere kant van het wekje stond, hief het hoofd en draafde richting Karin, om vlak aan haar zijde te blijven staan en niet meer te wijken. Paarden verstaan koeientaal kennelijk, zeker in nood! Emmers water werden gevuld, een kruiwagen met stro geladen, de afkalfstal gevuld met stro, het trekapparaat staat in de aanslag en daar stappen we de wei in.

Koos en Monique liepen recht op Karin af en ‘t had er alle schijn van, dat Karin daar veel van verwachtte. Vermoedend, dat een dier “in nood” geen behoefte zal hebben aan vreemden, liepen wij in een wijde boog en bleven op enige afstand staan. Uit het zicht van Karin, maar wel zo dat we het verloop van de prestatie van mens en DIER niet konden missen. De weeën kwamen af en aan; er werd voorzichtig meegetrokken en gewacht. Telkens kwamen we een stapje dichterbij, want we wilden niets missen. Monique masseerde Karin om te haar helpen en tijdens het geboorteritme, dat Karin bepaalde, brak het vlies en kwamen de pootjes verder naar buiten. Pootjes met goudachtig-witte hoefjes. Het neusje verscheen, ach zo’n lief neusje, blauw-rose en toch rose. Ook het neusje werd schoongepoetst. Nu het kopje nog, en terwijl je dat denkt, gaat het ritme van de geboorte door en kwamen wij in spanning steeds meer naderbij. Je bent nog niet van de verbazing gekomen of daar glijdt het prachtige lijfje op de grond. Karin verlaat!... Ze draait zich voorzichtig om, buigt de kop omlaag om te zien wat er gebeurd is, en dan mogen we delen in alle lieve boe-moe geluidjes, die moeder Karin

zacht aan haar jong wijdt, terwijl haar tong, eerst aarzelend, maar dan met steeds bredere halen het kalf begint te likken. Moeder en kind voelen zich wél!

Karin blijft die lieve geluiden maken en likt en likt. Het kalf kijkt, maar wat is er met die ogen? Ze staan niet goed, ze zien niet! Tot het likken krachtiger wordt, het kopje bereikt en O, wonder de ogen draaien bij, ontwaken en kijken naar moeder. Een stralend kalf ligt bij de moeder. Koos draait het kalf, de andere zijde wordt ook belikt en 't diertje wordt witter en bruiner. Het krijgt z'n echte vacht; het droogt. Monique heeft intussen Karin verzorgd en streelt Karin's staart en rug, dat doet haar goed. Koos heeft intussen de eerste melk in een fles verzameld, doet voorzichtig de bek van "Karel" open en: Karel drinkt. Knap hoor! Dan tilt Koos Karel op de kruiwagen en zonder aarzelen stapt Karin naast Karel voort en gaat de stoet richting afkalfstal.

Daar wordt Karel in het verse stro gelegd en Karin neemt haar positie weer in en vervult haar taak: lieflijk "moeien" en likken en likken. Karel kijkt al rond en probeert op de been te komen, maar met die vreemde knik er in, brengt hij het niet verder dan de helft, dat gaat nog niet. Daarna legt hij zich tot aan de nieuwe poging weer tevreden in het stro, dicht bij moeder Karin. Wij gaan mee naar binnen op de Beekhoeve; drinken een kopje koffie met kalfjesgebak tesamen met de gehele betrokken familie en praten nog na hoe het ging. Zeer voldaan en vol van vreugde keren we die dag huiswaarts.

Een weekje later konden we het niet langer laten en reden we weer naar de Beekhoeve: even kijken hoe het met Karel was. Er stonden vier kalfjes in de kalverstal. De eerste was het zeker niet. Was dat Karel in het tweede hok? Ja, we dachten van wel. Maar fout, hoor! In de vierde afdeling straalde Karel me tegemoet. Wat een herkenning, wat een vreugdevol weerzien. Karel deed geen stapje achteruit, maar duwde z'n neus naar voren, die noodde tot bewonderend strelen. We hadden contact en waren voldaan. Moeder Karin graasde alweer tussen de grote groep melkkoeien en maakt melk voor ons. Toch een vreugdevol dierenleven op de Beekhoeve. De Beekhoeve: ook een beetje "onze" boerderij.

KOEIENFREAK PETRA IN MAN BIJT HOND

20 april was Man Bijt Hond samen met koeienfreak Petra op bezoek bij haar adoptiekoe.

Voor wie het gemist heeft, hier een link naar de uitzending op de website van man Bijt Hond:
<http://player.omroep.nl/?afID=4393336>

Petra is zo enthousiast over koeien dat ze een verzameling heeft van meer dan 4500 koeienspullen. Die heeft ze ook op haar website gezet:
www.everyoneweb.com/eigenkoeienverzameling

ADOpteER EEN GROENE KOE!

Adopteer een Koe komt met een actie op de zuivelpakken van de Groene Koe. Een grootschalige actie dus, want Groene Koe zuivel wordt in veel supermarkten verkocht.

In Juli/ Augustus 2007 wordt de actie geïnitieerd. Dan zal op de verpakking van halfvolle en volle melk, karnemelk, yoghurt en magere yoghurt een verhaal staan over AEK met een verwijzing naar de website.

Hieronder vind je de volledige tekst zoals hij op het melkpak komt te staan.

Ooit gedacht aan een koe adopteren?

De koeien van Groene Koe hebben een goed leven op de biologische boerderij. En de biologische boer zoekt continu naar mogelijkheden voor een nog duurzamere productiewijze. Zoals de kalfjes langer bij de koe houden en actief weidevogelbeheer. U kunt hen hierbij steunen door een koe te adopteren. Dit is een unieke mogelijkheid om eens direct in contact te komen met een biologische boer van Groene Koe en de productie van biologische melk van dichtbij te beleven. De boer informeert u regelmatig over zijn bedrijf en u wordt tweemaal per jaar uitgenodigd op de boerderij van uw adoptiekoe! Als u nu een koe adopteert, maakt u bovendien kans op een weekend bij de biologische boer. Kijk op www.groenekoe.nl voor de voorwaarden en meldt u vervolgens aan op www.adoptereenkoe.nl

KOEIENKLEURPLAAT

Speciaal voor onze kleine adoptievrienden die nog niet zo goed kunnen lezen hebben wij nu ook iets verzonnen: een koeienkleurplaat! Deze keer een koe die danst van plezier in de wei. Wel zo toepasselijk in dit seizoen.

biologische volle melk
Hier openen
← Zijkleppen helemaal wegsluiten →

Adopteer een Groene koe,
win een weekend
bij de boer!

biologische volle melk
Van nature meer onverzadigde vetzuren
Pure melk zoals de natuur het bedoeld heeft

ADOpteER EEN GROENE KOE!
Ooit gedacht aan een koe adopteren?
De koeien van Groene Koe hebben een goed leven op de biologische boerderij. En de biologische boer zoekt continu naar mogelijkheden voor een nog duurzamere productiewijze. Zoals de kalfjes langer bij de koe houden en actief weidevogelbeheer. U kunt hen hierbij steunen door een koe te adopteren. Dit is een unieke mogelijkheid om eens direct in contact te komen met een biologische boer van Groene Koe en de productie van biologische melk van dichtbij te beleven. De boer informeert u regelmatig over zijn bedrijf en u wordt tweemaal per jaar uitgenodigd op de boerderij van uw adoptiekoe! Als u nu een koe adopteert, maakt u bovendien kans op een weekend bij de biologische boer. Kijk op www.groenekoe.nl voor de voorwaarden en meldt u vervolgens aan op www.adoptereenkoe.nl

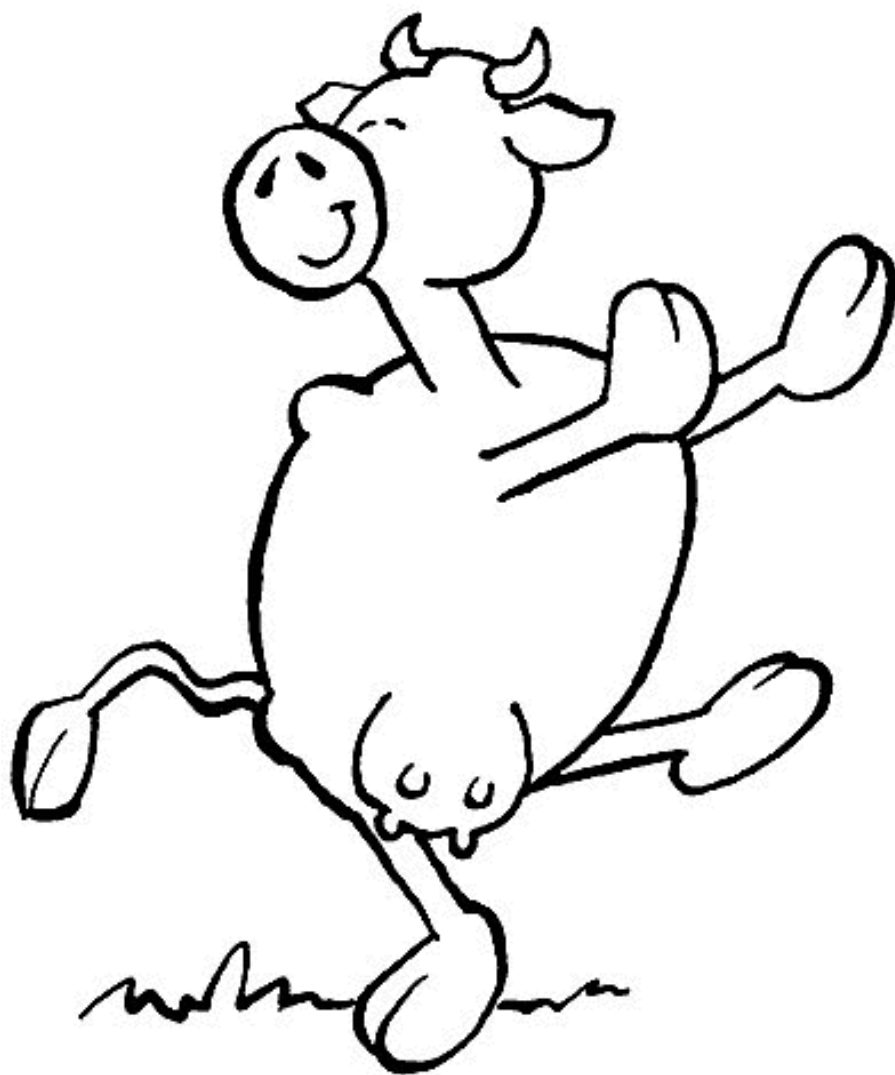
Pure zuivel
Groene Koe is het merk van biologische zuivel van Groenland. In een speciale fabriek van Groenland wordt uitsluitend biologische melk vervaardigd tot pure natuurlijke Groene Koe producten. Groene Koe producten worden geproduceerd met behulp van milieuvriendelijke opgewekte energie. Naast duurzame zuivelproducten zijn ook kaasjes en karnemelk verkrijgbaar onder Groene Koe. Groene Koe staat voor gegarandeerde biologische kwaliteit.

Consumentenservice:
Heeft u vragen of opmerkingen over dit product? Heeft u één contact op met Groene Koe. Aanroepnummer 090 1500 1500 of via internet: www.groenekoe.nl

groene koe®
Je bent wat je kiest

groene koe®

EKO

OVER KOETJES EN KALFJES

In de melkveehouderij zijn koeien die hun eigen kalf zogen uniek. Enkele jaren geleden gaf een aantal biologische veehouders aan dat zij afwilden van het volledig gescheiden opfokken (grootbrengen) van kalveren. In plaats hiervan wilden ze hun kalveren voor onbepaalde tijd bij de moeder laten zogen. Het Louis Bolk Instituut greep deze kans aan en startte samen met de veehouders het onderzoek 'Kalveren bij de koe'. Bij de start van het project 'Kalf bij de koe' waren melkveehouders die kalveren bij de moeder laten zogen op één hand te tellen. Inmiddels hebben tientallen veehouders hun voorbeeld gevolgd. De verwachtingen van de veehouders voor de toekomstige melkkoeien zijn hoog. De extra melk die de kalveren drinken, zien zij niet als een verlies in productie, maar als een investering in de toekomst.

Op melkveebedrijven wordt zorgvuldig met kalveren omgegaan, want het kalf is de koe van morgen. In de "gewone" praktijk worden pasgeboren kalveren direct gescheiden van hun moeder. Op biologische melkveebedrijven krijgen kalveren dan drie maanden koemelk uit een emmer. Kalveren op gangbare bedrijven krijgen een kortere periode koemelk en in de helft van de gevallen krijgen ze kunstmelk. Dit systeem is goedkoop, praktisch en overzichtelijk.

Maar hygiëne speelt ook een rol. Het voeren van kunstmelk en het scheiden van kalf en koe direct na de geboorte is één van de belangrijkste maatregelen om jonge kalveren zo

min mogelijk bloot te stellen aan ziektekiemen. Er zijn goede redenen om zorgvuldig met hygiëne en diergezondheid om te gaan. Maar als een veehouder zijn zaken goed voor elkaar heeft, hoeft een vroege scheiding van koe en kalf geen vereiste te zijn. Want de scheiding heeft ook nadelen: het kalf wordt bijvoorbeeld de kans ontnomen om een natuurlijke weerstand op te bouwen tegen ziektekiemen die algemeen op het bedrijf voorkomen.

De natuurlijke band tussen koe en kalf krijgt weer een functie

Het doel van het onderzoek is het ontwikkelen van een opfokmethode van kalveren waarbij de natuurlijke band tussen kalf en moederkoe weer een functie krijgt. De melkveehouders laten de koe zelf voor haar kalveren zorgen. " De kalveren krijgen een goede start, met als doel gezonde en duurzame dieren met een goede weerstand." In het project krijgen moeder en kalf de eerste dagen de ruimte en tijd om goed aan elkaar te wennen en een sterke band te vormen. Het kalf drinkt biest (de eerste melk die een koe geeft na de geboorte van een kalf) bij de moeder. De biest zit boordevol waardevolle stoffen en speelt voor het kalf een belangrijke rol bij het opbouwen van de weerstand. Na een aantal dagen gaan moeder en kalf samen de kudde in.

Resultaten

De zogende kalveren groeien meer dan kalveren die uit een emmer gevoerd worden, gemiddeld een halve kilo per dag meer. De zogende kalveren kunnen vrijwel onbepaald bij hun moeder of pleegmoeder drinken. Wanneer de kalveren deze voorsprong in groei vasthouden, wordt een positief effect op de melkproductie verwacht.

De omgeving waar kalveren opgroeien heeft ook invloed op het sociaal gedrag. De zoogkalveren hebben een rijke sociale omgeving met dieren van alle leeftijden. Hierdoor kunnen ze ruimschoots ervaring opdoen: in spel met hun leeftijdsgenoten maar ook door interacties met oudere dieren. Voor een koe die een kudde dier is, is sociaal gedrag heel essentieel.

De belangrijkste bevindingen van het onderzoek:

- het kalf bij de koe levert een prachtig plaatje op.
- koe, kalf en het hele koppel krijgen veel natuurlijk gedrag terug.
- kalveren die bij hun moeder opgroeien ontwikkelen zich goed en zijn gezond.
- onervaren moeders hebben eerst een beetje hulp nodig.
- kalveren met zoogervaring zijn goede moeders.
- goede moederzorg groeit in de koppel met de generaties.
- de melkveehouder heeft meer plezier in zijn werk.
- de melkveehouder kan uitgaan van de zelfredzaamheid van het dier.
- ieder melkveebedrijf heeft zijn eigen systeem, wensen en voorwaarden.

Via de bedrijven die aan het onderzoek deelnemen of die zelfstandig ervaring hebben opgedaan met *Kalveren bij de koe*, is een schat aan ervaring opgebouwd. Terug naar de natuur lijkt heel eenvoudig, maar het scheppen van de juiste randvoorwaarden is niet eenvoudig en voor ieder bedrijf anders. De houding ten aanzien van natuurlijk gedrag, gezondheid en zelfredzaamheid is duidelijk anders in het kalveren-bij-de-koesysteem. Maar er is nu een duidelijk overzicht van dingen die veranderen en van zaken die om

aandacht en aanpassing vragen bij introductie van dit nieuwe houderijsysteem. De veehouder kan op basis van zijn of haar eigen wensen, eisen en verwachtingen advies krijgen over start en inrichting.

Voor meer informatie over dit onderzoek: www.kalverenbijdekoe.nl.
(foto's bij dit artikel: Louis Bolk Instituut)

VERSLAG AEK DAG 13 APRIL

De landelijke Koevoetdag

In de vorige Koevoet stond een aankondiging van de tweede landelijke Koevoetdag. Deze vond plaats op 13 april 2007 op het uitgebreide biologische bedrijf van Piet van IJzendoorn.

Het was een mooie uitwisseling tussen het bestuur van de stichting, boeren en burgervrienden. Samen discussieerden zij over de ontwikkelingen binnen het koevoet netwerk: over successen en tegenvallers, het werven van adoptievrienden, hoe de vrienden te betrekken bij de boerderij, en de voordelen van het contact tussen boeren en burgers.

Het contact met vrienden

Boeren en burgers zijn over het algemeen heel tevreden over het contact wat zij door "adopteer een koe" met elkaar hebben, en over wat het hen brengt:

Een aantal boeren over wat het contact met de burgers hen oplevert:

- Ik kan nu zorgen dat mijn dieren voedsel krijgen dat vrij is van genetisch gemodificeerde organismen
- Inspiratie, nieuwe moed, 50 euro. Dat mensen weer weten wat de oorsprong van hun voedsel is. Ik kan mijn verhaal kwijt.
- Samenwerken aan een gemeenschappelijk belang: regionalisering, een betere landbouw.
- Ik vind het leuk om de burgers het bedrijf te laten zien, de biologische landbouw delen.
- Het geld is een ondersteuning bij mijn zoektocht naar het meest duurzame bedrijf. Daarbij maak je wel eens fouten. Ik zie het geld als een soort van innovatiesubsidie.
- Een adoptievriend heeft voor mij een folder en een website over mijn bedrijf gemaakt
- Inzicht in elkaars werelden, het wegnemen van misvattingen. Het contact brengt mij motivatie en trots op mijn werk.
- Steun om kalfjes bij de koe te houden. Ook de stierkalfjes.

Burgers over wat het contact met boeren hun oplevert:

- Sfeer proeven
- Inzicht in de bedrijfsvoering
- Het is een feest om de koeien de wei in te zien gaan
- Een leuke manier om actief betrokken te zijn
- Verrijking
- Echt contact met boeren, het platteland gaat leven.

De open Dagen

Naast al deze positieve punten zijn er toch nog een aantal dingen waar boeren en burgers tegenaan lopen. Er wordt geluisterd naar elkaars knelpunten en iedereen geeft elkaar advies. Een van de problemen voor boeren is dat veel adoptievrienden na een

tijdje niet meer regelmatig op de boerderij komen. De vrienden geven dan aan dat ze het initiatief wel steunen, maar weinig behoefte hebben aan de boerderij dagen. Veel boeren willen juist zo graag het contact met de burger. De financiële bijdrage is dan fijn, maar is van ondergeschikte waarde aan het contact. Een vraag die bij veel boeren speelt is: Hoe kunnen we adoptievrienden meer te betrekken bij de boerderij en hoe zorgen we dat ze blijven komen naar de open dagen?

Openheid is belangrijk in het contact. In het begin voel je je als burger een gast, je vraagt niet alles. Een hele open houding van de boer/boerin zorgt ervoor dat de burger makkelijker wat durft te vragen of aan te bieden. Openheid in wat de problemen zijn, wat lastig is, wat leuk is en minder leuk, wat een succes is, of je er wat mee verdient etc.

De organisatie van adoptiedagen kan veel werk vergen. Een boer heeft niet altijd de mogelijkheden of tijd om een leuk en interessant programma te maken. Een van de boeren geeft een voorbeeld van iets wat je kunt zonder dat het je al te veel tijd en moeite kost: nodig adoptievrienden uit op het tijdstip dat de koeien op stal gaan en gemolken worden. Dan is het levendig op de boerderij. Daarna ga je samen eten in de stal. Er zijn vaak ook adoptievrienden die mee willen helpen. Bij hem was bijvoorbeeld een adoptievriendin die de maaltijd op de open dag verzorgde.

Monique van der Laan heeft als tip om de open dagen in te richten rondom een thema: bijvoorbeeld: mest, wat eet een koe, de kringloop op het bedrijf etc. In het begin organiseerde zij heel veel voor de adoptievrienden: open dagen, activiteiten, veel nieuwsbrieven.

Maar bij haar kwam op een moment een omslag: zij vroeg de burger om haar te helpen. Nu zijn er op haar bedrijf burgers die een dagje komen helpen ridderzuring steken, of wilgen knotten bijvoorbeeld. Een gedeelte van de adoptievrienden komt steeds vaker tussendoor langs en hier komt een heel ander contact uit voort. Daardoor voelen mensen zich niet alleen meer klant-koning, ze voelen zich veel meer betrokken bij het bedrijf.

Als je leuke klussen hebt, organiseer dan een meewerkdag: doe een mailtje de deur uit. Voel je niet beschaamd om dit te vragen. Het is dan wel vrijwilligerswerk voor de burgers, maar je geeft ze ook wat terug: je ziet hoe mensen opleven van een hele dag buitenwerken

Andere tips voor boeren:

- betrek mensen nadrukkelijker bij de boerderij; vraag of ze een verslag van de boerderijdag of andere activiteit willen maken (een burger schrijft het op van zijn/haar perspectief, is leerzaam voor boer en toegankelijker voor burger). Wie wil onze website maken/beheren. Wie wil helpen bij de werving.
- De groep adoptievrienden is heel divers, speel in op de wensen maar ook vermogens die de verschillende mensen hebben. Je hebt mensen die willen helpen, mensen met kinderen, mensen die contact willen met hun koe, mensen die voor de rust het landschap komen etc.
- Gooi bijvoorbeeld in de groep, ik vind het contact met jullie (burgers) juist belangrijk voor mijn boerderij maar jullie komen niet meer zo regelmatig, hoe komt dat? Wat moeten we doen zodat jullie vaker komen en je meer betrokken/thuis voelen bij onze boerderij.

Leg ook uit aan je adoptievrienden dat de ideeën en vragen die zij meebrengen, jouw weer verder helpen op je bedrijf. Het is een uitwisseling.

In het Noorden van het land gaat het werven van nieuwe adoptievrienden moeizamer dan in andere delen. Dit heeft vooral te maken met het feit dat de bedrijven in afstand minder dichtbij de burger liggen. Veel adoptievrienden komen uit de stedelijke gebieden.

Meer contact van boer tot boer

Boeren geven aan dat er behoefte is aan meer communicatie onderling en het uitwisselen van ervaringen. Enkele ideeën hiervoor:

- een koevoet voor boeren
- een dialoog via e-mail. Je stelt vragen aan andere boeren zodat andere boeren daarop kunnen reageren. Je vertelt over je successen aan andere boeren
- 2 boeren bij elkaar in de buurt hebben een koe bij elkaar geadopteerd, zodat ze bij elkaar op de boerderijdagen konden komen en van elkaar konden leren.

Promotie van AEK

Daarnaast kwam naar voren dat er behoefte is aan meer promotie van AEK: hoe gaan we echt zoden aan de dijk zetten, hoe werven we meer adoptievrienden?

Kunnen we bijvoorbeeld acties bedenken om meer adoptievrienden te werven?

- Mond op mond reclame is heel belangrijk, als adoptievrienden enthousiast zijn, vertellen ze het door en werven zo nieuwe vrienden.
- Persoonlijke verhalen van de boerderij werken het beste.
- Boeren kunnen zelf veel doen door free publicity te zoeken in regionale bladen bijvoorbeeld.
- Landelijke promotie om te zorgen voor naamsbekendheid.

Bestaat AEK over 5 jaar nog?

Iedereen is erg tevreden over de formule Adopteer een Koe. Adoptie van een koe is een goede binnenkomer voor mensen om zich meer met het bedrijf te verbinden.

Er zijn ook vrienden die het (na verloop van tijd) niet meer zo belangrijk vinden om één specifieke koe te adopteren, maar die wel graag verbonden willen blijven met de boer en het bedrijf. Daar zou een andere invulling voor gevonden kunnen worden.

Een goede aanvulling voor mensen die de band met de koe minder belangrijk zijn gaan vinden en meer een band met de boerderij hebben gekregen zou het concept "Vrienden van de Boerderij" kunnen worden. Het voorstel is dat dit ook gewoon € 50,- kost en dat en dat mensen dan ook worden uitgenodigd voor boerderijdagen. Misschien kan er met mensen overlegd worden hoe ze betrokken willen worden, bijvoorbeeld door mee te werken of wat dan ook.

Het concept "vriend van de boerderij" zoals het nu bestaat dekt niet wat je denkt dat het inhoud. (hierbij krijgen mensen voor 50 euro de nieuwsbrief thuis plus een waardebon om voor 35 euro producten te kopen in de boerderijwinkel). Het concept "vriend van de boerderij" zou dus een nieuwe invulling mogen krijgen.

Al met al was het dus een zeer geslaagde dag, waarop veel informatie en tips zijn uitgewisseld en veel nieuwe ideeën gegenereerd zijn. Op naar de uitvoering!

LBC NIEUWS

Planvorming en PlanTvorming

Dit voorjaar is in het project 'Ontwikkeling van lokale boer-consumens verbanden' met de kerngroep gesproken over planvorming en planTvorming. De aanleiding vormde een opmerking van Henk Bunskoek, tuinder van de Zonnehorst. Hij vertelde dat hij niet zo'n planner is, maar dat hij gewoon met een idee aan de slag gaat. De vorm die er dan uiteindelijk uitkomt is het resultaat van een proces, en dat kan heel anders zijn dan je aanvankelijk dacht hoe het er uit zou komen te zien.

We noemen dat planTvorming omdat het zoveel gelijkenis heeft met hoe de natuur werkt: als je een zaadje in de grond stopt, dan weet je wat voor soort plant eruit gaat groeien, maar niet hoe hij precies gaat groeien, hoeveel bladeren hij krijgt en hoeveel bloemen.

PlanTvorming gaat dus heel anders dan de "normale", lineaire manier van plannen, waarbij je ervan uitgaat dat je precies kunt voorspellen wat het resultaat zal zijn van je werk.

Bij vernieuwende initiatieven waarin mensen centraal staan zien we plant- benadering vaker. Het past bij samenwerkingsverbanden tussen boeren en burgers. Daarom een korte uitleg. Binnenkort is meer informatie hierover te lezen op de website greenvalues onder het LBC project.

Het planTvormingsproces is te vergelijken met het groeiproces van een plant van zaadje tot de oogst. Er zijn 10 stadia in te onderscheiden.

Stadium 1: Het zaadje

Investeer in een gezamenlijk ideaal. Werk een onweerstaanbaar beeld van de toekomst uit waaraan mensen zich voor kortere of langere tijd willen verbinden.

Stadium 2: Omhein het veld (en deel het in percelen)

Creëer een veilige 'ruimte' voor eigen initiatief en (gedeelde) verantwoordelijkheid van betrokkenen. Maak initiatieven van mensen mogelijk door ruimtelijke ordening, door visie ontwikkeling, door netwerken te vormen en door vermogen en liquiditeit vrij te maken (bankieren).

Stadium 3: Het zaaibed bereiden

Creëer goede omstandigheden voor ontmoetingen waarin mensen zich verbinden en zich op elkaar afstemmen. Maak prettige (virtuele) ontmoetingsplekken en organiseer regelmatige ontmoetingsmomenten.

Stadium 4: Het planttijdstip bepalen

Leer dingen te kunnen 'laten' en te wachten op het goede moment. Gras groeit niet harder door eraan te trekken. Zo kan tijd ook in het voordeel werken zonder dat je zelf iets hoeft te doen.

Stadium 5: Zaaïen

Onderken het belang van de zaaier. Een zelfbewuste initiator met de kwaliteit om verbindingen te leggen en te versterken met mensen en organisaties.

Stadium 6: Volg de groeistadia met aandacht

Doe wat nodig is om het groeiproces te ondersteunen. Onderscheid stadia en rollen in het ontwikkelingsproces (bijv. Mensen die verantwoordelijkheden dragen en mensen die ondersteunen) en leg taken, commitments en afspraken kort maar krachtig vast. Dat geeft houvast en kan ook altijd weer bijgesteld worden.

Stadium 7: Besteed uit wat je zelf niet kan

Onderken je beperkingen (bijv. in kennis en vaardigheden) en schakel tijdig hulp in. Voorkomen is sneller dan genezen. Investeer in een relatienetwerk waar je een beroep op kan doen. Investeer ook in capaciteitsopbouw zodat mensen met bepaalde taken vervangbaar zijn.

Stadium 8: Sta open voor het onverwachte

Ontwikkel een luisterende houding naar wat het moment vraagt en wees bereid om daarin mee te gaan.

Stadium 9: Leer van tegenslagen

Ga uit van al doende leren en al lerende doen. Benut de kans van het leren door schade en schande. Wie niet waagt die niet wint. Erken onzekerheden en risico's maar laat die niet leidend worden in de begrenzing van initiatieven.

Stadium 10: Oogsten

Bouw rustmomenten en vieringen in. Neem regelmatig tijd voor ontspanning, voor reflectie en introspectie. Vier de mijlpalen, de oogst van de gezamenlijke inspanningen die zijn verricht. Bevestig en erken de bijdrage die iedereen heeft geleverd.

PlanTvorming biedt een weg van de minste weerstand, waarbij het beeld van aankomst helder is en de weg er naartoe een voortdurende zoektocht. Die weg levert vaak mooiere resultaten op dan het aanvankelijke beeld van aankomst. Als u meer wilt weten over planTvorming, kunt u contact opnemen met Gerwin Verschuur (gerwin@schepjeleven.nl)

EVEN VOORSTELLEN

Sinds een jaar werkt Adopteer een Koe samen met Agro Eco. Agro Eco is een projectbureau voor de biologische landbouw. Zij ondersteunen de biologischelandbouw door middel van projecten in Nederland, maar ook (onder andere) in Afrika en Oost-Europa. Binnen Agro Eco werken vier mensen die een verbinding hebben met Adopteer een Koe. Deze Koevoet stellen wij er twee aan u voor: Karen Stork en Ineke Albregths.

MRS. INEKE ALBREGHS *werkt parttime als secretaresse bij AgroEco.*

Zij is lange tijd werkzaam geweest als leerkracht en intern begeleider binnen het basisonderwijs. Haar secretariële ervaring heeft ze met name opgedaan in de letselschade en reïntegratiebranche.

Ineke verzorgt de ledenadministratie van Adopteer een Koe en is het eerste aanspreekpunt voor bijvoorbeeld nieuwe adoptievrienden.

MRS. KAREN STORK *Bureaumanager van Agro Eco.*

Karen volgde de opleiding voor biologisch-dynamische landbouw aan de Warmonderhof, waarna ze 10 jaar in drie verschillende natuurvoedingswinkels heeft gewerkt. Vervolgens heeft ze de overstap gemaakt naar de groothandel voor biologische verswaren (Odin), waar zij 6 jaar heeft meegewerkt aan de opbouw en professionalisering van het fenomeen groente-abonnementen. Bij Agro Eco is zij verantwoordelijk voor coördinatie van het kantoor en de (project)administratie van het bedrijf. Ze is tevens lid van het managementteam.

Voor Adopteer een Koe verzocht Karen de interne coördinatie binnen Agro Eco